

Posudek diplomové práce

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
Katedra francouzského jazyka a literatury

Autor diplomové práce: Bc. Karel Dáňa

Název práce: La nouvelle orthographe française dans les manuels du FLE

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tomáš Klinka, Ph.D.

Oponent diplomové práce: Mgr. Jiří Jančík, Ph.D.

Diplomant předkládá obsahově zajímavou práci věnující se výzkumu na poli přímé a nepřímé didaktisace rektifikovaného francouzského pravopisu v rámci didaktiky francouzštiny jako cizího jazyka. Na celkem 65 stranách textu, rozděleného do celkem pěti velkých oddílů, v praktické části analyzuje celkem třináct řad učebnic francouzštiny jako cizího jazyka používaných na českých školách – *Amis et compagnie*, *Ligne directe*, *Adosphère*, *Adomania*, *Merci !*, *Le français entre nous plus*, *À la une*, *On y va !*, *Le nouveau taxi !*, *Agenda*, *Alter ego +*, *Saison*, *C'est parti !* Tyto publikace při své studii dělí na dvě části, podle věku cílového publika. V části teoretické otázku rektifikace pravopisu a její didaktisace kontextualisuje z hlediska vnitřních i vnějších dějin francouzského jazyka.

Výzkumných cílů, jež si diplomant pro svůj výzkum stanovil, je několik: (1) nastínit v hrubých rysech diachronii vývoje francouzského jazyka a letmo zmínit některé její klíčové milníky, (2) nastínit roli francouzského rektifikačního snažení v rámci frankofonie, (3) vybrat a popsat čtrnáct aspektů pravopisu, k nimž byla rektifikace navržena, (4) vyložit míru, do níž rektifikace pravopisu ovlivnila vzdělávací proces v rámci didaktiky francouzského jazyka a (5) zkoumání optimální didaktisace rektifikací francouzského pravopisu pro studenty francouzštiny jako cizího jazyka.

Členění práce je velice logické a návodné. Velké oddíly jsou velice příhodně uzavřeny shrnutím (résumé). Škoda, že jsou tato résumé tak krátká. Škoda rovněž, že krátké jsou i celkový závěr práce a české résumé celé práce – dvě strany a jedna strana respektivně. Jako velice zajímavou složku práce vnímáme diplomantovo anketní šetření, jež pro popisované části rektifikací francouzského pravopisu provedl. Bohužel jej však sám poněkud devalvoval tím, že jej jednak nepopsal v samostatné podkapitole (před presentováním jeho

výsledků v jednotlivých oddílech své práce), jednak pak tím, že jeho výsledky do textu své studie vetkává ne zcela umně a organicky.

Předkládané teoretické výklady jsou většinou přiměřené, ač místy – zřejmě kvůli přednostně didaktickému zaměření práce – lingvisticky zjednodušené (například výklady morfologie a syntaxe pádů, teorie flexe a výklady morfonologické) a neužívající zcela přesnou terminologii (chybí pojmy jako například *timbre*, *hiatus*, *allomorphie* a podobně).

Text je psán francouzsky, jazyk je kultivovaný. Na několika místech ztěžují porozumění syntaktické a lexikální bohemismy, na několika zase pronominální záměny a střídání *nous* – *on*.

K formální stránce práce nutno udělat ještě jednu poznámku. Zvolený formát bibliografických referencí v poznámkách pod čarou je velmi těžkopádný a zbytečně objemný, střídmejší formát by masu poznámkového aparátu citelně odlehčil.

V rámci diskusí během **obhajoby, k níž práci doporučujeme**, bychom diplomanta žádali o vysvětlení následujících pasáží jeho textu (1) – (3) a zodpovězení otázek (A) – (C), jež z něj vyplývají.

(1) Mais, il faut dire qu'avec la disparition du circonflexe, les mots touchés ont perdu leur attribut historique – l'origine latin ! (sic)

(2) Le latin a deux types des formes verbales selon ses radicaux : le radical du présent, le radical du parfait et le radical du supin (rare et selon). (sic)

(3) La nouvelle règle dit qu'on change l'accent aigu à l'accent grave dans les mots pour régulariser leur orthographe soit avec la prononciation (*un évènement*), soit avec un étymon (*règlementaire* du mot *règlement*), soit au futur simple ou au conditionnel des verbes du type céder, je cèderai et dans les formes inversées verbe-sujet du type puissè-je ?.

Grâce à ce changement on fait l'approchement entre l'expression écrite et orale. Mais si quelqu'un est habitué prononcer selon l'ancienne orthographe cette règle deviendra pour lui plutôt difficile. (sic)

(A) Co rozumíte výrazem „obtížnost pravopisu“ (píšete: *Nous voyons ci-dessus que l'orthographe du français contemporain est compliquée et elle est dans le processus d'évolution.*) a co je třeba rozumět pod „zjednodušováním pravopisu“ (píšete: „simplification“ a *Dans ce chapitre, on va parler de la réforme orthographique de 1990. Elle devait devenir plus facile et acceptable.*)?

(B) Vyjádřete se k odlišnostem konceptualisace, jež odráží škála terminologických označení *orthographe rectifiée – réformée – nouvelle – révisée – recommandée – rénovée – revue (?) – corrigée (?)*.

(C) Ve svém textu analysujete rektifikace v počtu čtrnáct. Jak jste se dopracoval k tomuto číslu a jak velká část celkového množství rektifikací toto vlastně je?

V Praze, dne 12. 5. 2020

Mgr. Jiří Jančík, Ph.D.